

aprhuću i

od para u gine. I sve sretno

Ona je odabrala, ali nije

taj srodni nemir; svako toliko

jiva, Noću je iznjedri,

Ljudi

Melinda Kostelac

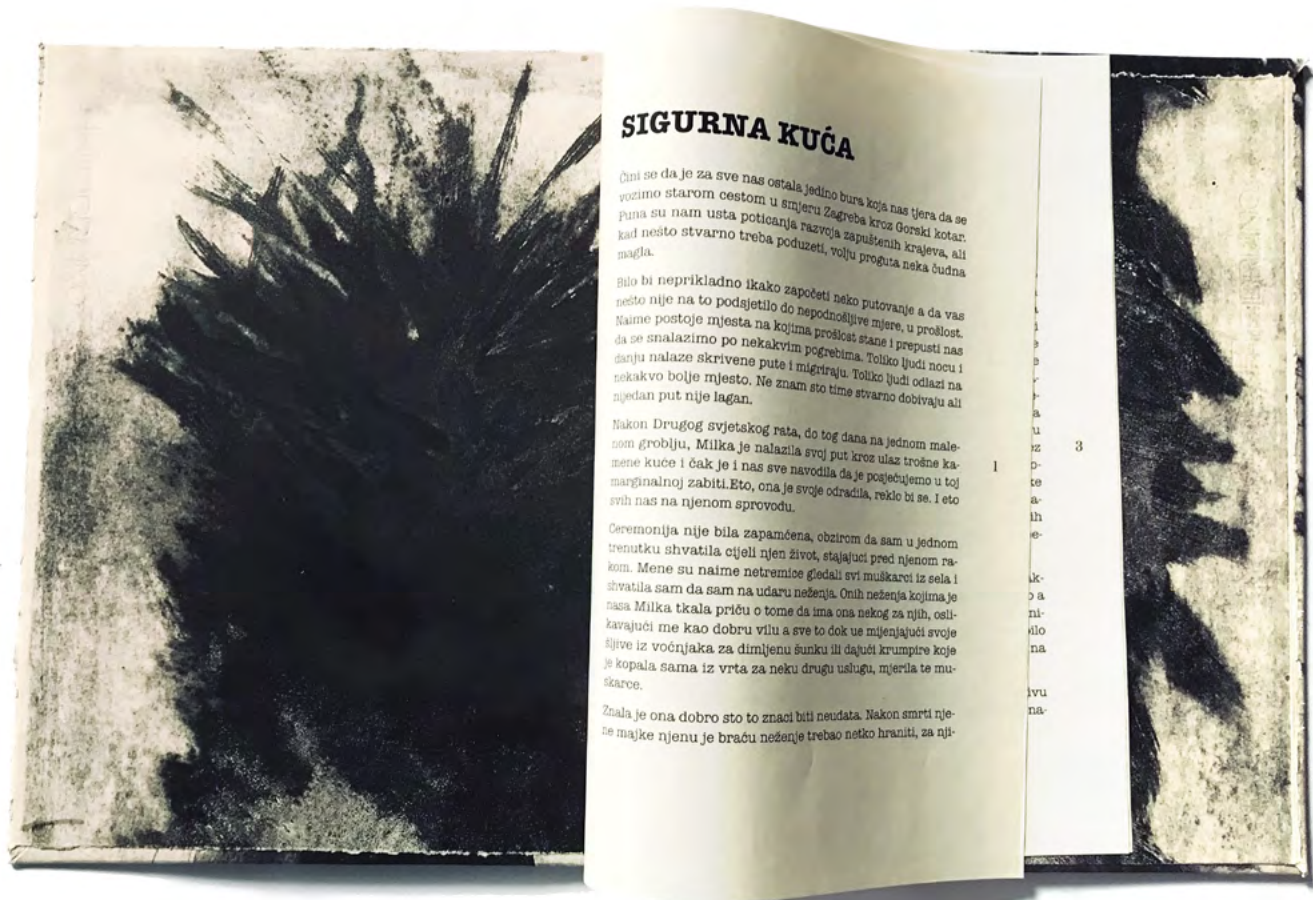
Prekozemnost

Prekozemnost je stvar individualnog zajedničkog
općeg posebnog stanja.

To je zbirka tekstova u nastajanju radi nestajanja.
Kad pročitate vidite. Sami.

Izv.prof.mr.art. Melinda Kostelac

GORE: Prekozemnost_Sigurna kuca, umjetnička knjiga, samizdat, 40x32 cm, duboki i digitalni tisak, japanski uvez, 2020.
 LIJEVO: Iz Prekozemnog, duboki tisak, 100x69 cm, 2020.

PREKOZEMNOST I MRLJE, PJEGE I TOČKE

Prekozemnost Melinde Kostelac je svijet koji postoji za sebe, koji je irealan i imaginaran jer su se senzacije pretvorile u fantaziju, jer se svijet trivijalnih realnosti pretvorio u svijet izmjene svijetla i tame, ispunjen raspršenim i zamućenim slikama, u kojem točke, pjege i mrlje potiskuju izoštrene slike i čvrstu, pouzdanu i statičnu stvarnost.

Prekozemnost, iluzija o kozmičkim prostranstvima svijetla i tame, o lebdjenju u razdaljinama između zemlje i beskraja, zapravo je stilska figura - metafora.

Melinda je grafičarka koja piše. I to piše sve više, kao što i grafike proizvodi sve intenzivnije i strasnije. No nije joj to od jučer. Imala je već i izložbu za koju je pisanje bilo važna podloga vizualizacijama, zapisi su bili poticaj grafikama. No zapravo je nemoguće odijeliti jedno od drugoga, kao što se ne može ni tvrditi da je jedno bilo prije drugoga.

Melinda tvrdi da je „*Prekozemnost* šifra stanja u kojemu pojedinac neprekidno prevladuje unutrašnje prostore i svjedoči nemogućnosti ostajanja u postojećem stanju, te stoga bilježi nešto neponovljivo.“

Izložba koja je idejno prethodila ovoj najnovijoj bila je intonirana rajski, zapravo rajsko-zemaljski; započela je pričama iz opatijskog vrta njezinoga djetinjstva, koji je u djetinjoj mašti bio zaseban svijet, čitav kozmos. Svi događaji, sve slutnje i sva čuda začeta u skućenom prostoru vrta preobrazila je dječjom optikom i djetinjom maštom. Uspomene i iluzije djetinjstva pretvara u grafike u kojima joj se sve više nameće simbol opatijskih vrtova – palma.

Svijet vrtnih osjeta, treptaja, iluzija i preobrazbi iz prvotnog mikrokozmosa proširuje se do beskraja. Prostor preobrazbe širi se i preljeva daleko izvan ishodišnog dvorišta. No, iako zamišlja neslućene i nespoznatljive širine, najviše se kreće dubinama i prostranstvima vlastite unutrašnjosti u kojoj se vanjski poticaji redovito preoblikuju i postaju fluidni, gipki, katkad apstraktni, točkasto-pjegasto-zamrljani. A izvori poticaja doista su svakodnevni i trivijalni - cesta kojom se svakodnevno vozi, vlastiti auto, gostujući cirkus, neki negdje aerodrom, kao i nepoznati stan i negostoljubivi ambijenti, neželjeni i zastrašujući susreti, uspomene vlastite i tuđe...

Njezini Izrazito literarni tekstovi prepuni su vizualnih asocijacija, mrlja, točaka i pjega. Iako se pozivaju na mnoštvo vizualizacija ovoga su puta u prvom planu upravo tekstovi. Crne i plave grafike izrađene naročitim postupcima, inovativnim zahvatima i eksperimentima, što ih sama provodi vodi u prostor grafike, ovoga su puta tek popratne.

U prvom su planu ovoga umjetničkog procesa i ove izložbe mape tvrdih korica, koje sama ručno izrađuje i u njih ubacuje svoje tekstove. Na koricama otiskuje grafičke prikaze, mahom apstraktne i fluidne. Korice su ispunjene kratkim tekstovima pa ih Melinda samosvjesno i ponosno naziva - *knjigama*. Ovi su predmeti manje nalik knjigama u knjižarama a više prvotnim knjigama, *kodeksima*, nastalim u daleko starokršćansko doba. Ti su ručno izrađeni kodeksi i tada više određeni izgledom, oblikom – koricama, po kojima se „prave“ knjige razlikuju od najstarijih „izdanja“ u obliku svitaka, tuljaca.

Kolika mora da je važnost i kakva posvećenost tekstova koji zaslužuju takve korice. A njezini tekstovi doista ne žele biti samo „ispuna“ nekih korica, nisu namijenjeni likovnom doživljaju nego su doista napisani za čitanje i stoga otisnuti u pravom i uobičajenom knjiškom obliku, nipošto stiliziranog oblika stupaca i slova. Oni su namijenjeni pravome čitatelju, kojemu će korice privući pažnju ali ga neće odvući od – čitanja.

Odnos literarnog i vizualnog dovodi se ovdje do svojevrsne konfrontacije i kompeticije. Čitati se obično odlazi u knjižnicu, a gledati slike u galeriju. Ovdje se spaja jedno i drugo, a pojavljuje se i treći element izložbe – virtualni efekti kojima Melinda Kostelac zaokružuje svoj postav.

Melinda o ovome djelu govori da je to „prva umjetnička knjiga izvedena u virtualnoj tehnologiji i vidljiva samo u virtualnoj stvarnosti.“ Jedan je tekst, kaže, „ocrtala u virtualnom prostoru i izradila prvu virtualnu knjigu vrlo intimne prirode“.

U svakom slučaju nova izložba Melinde Kostelac u njezinu je stvaralaštvu iznimno važna, možda i prekretnica ili nov početak u kojem se njezini duboko proživljeni doživljaji, stanja i raspoloženja snažno odražavaju u suptilno razrađenom okviru literarnog, vizualnog i virtualnog.

Ervin Dubrović

Sjećam se jednog takvog, dno
gozapadnjaka, kojeg sr
jedrilici na ulazu r
se i jedno s
li su r
koi
kod
sa se
nedov
apsurda
vam je c
Novemba

4

Juzina je d,
svjetski rat n
bombu, tamc
s morem obeć,
barkefahren i zgc
mne na predanja
i nesreća, i stvorila
moćno more, noćn
dje u tmastom crnil
iz 2016-te. Eto tako se

Prvi preduvjet ponira
uspjela negdje dobro sj
kako izronite. Taj trenutak
dati, učiniti da u svemu ne
da pluta ovaj put, usred oba
što tu i koga prizivam?

Iz zabiti zaborava neće zaprav
više ničija, posvećena umrlima

GORE: Prekozemnost – O nestajanju (Madonna del Mare), samizdat, ručni japanski uvez, 40x32 cm, duboki tisak, fotografura, 2020., detalj knjige
DESNO: Prekozemnost – iz ciklusa tekstova Nejasno, ručni japanski uvez, samizdat, 40x32 cm, 2020.

Melinda Kostelac rođena je u Rijeci 1968. godine. Diplomirala je kao profesor likovne kulture 1996. godine na Odsjeku za likovne umjetnosti Pedagoškog fakulteta u Rijeci specijalizirajući medij grafike. Na posljediplomskom studiju grafike Akademije likovnih umjetnosti u Ljubljani 2005. godine stekla je titulu magistra umjetnosti u klasi Lojze Logara. Status samostalnog umjetnika stekla je 2002. godine. Doktorantica je posljediplomskog doktorskog studija grafike Akademije likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu. Bilježi preko 200 skupnih i samostalnih izlaganja u Hrvatskoj i inozemstvu, te je više puta nagrađivana za područje grafike. Autorica je raznih publikacija na području povijesnokulturne baštine Opatije i Liburnije čim je postala laureatom godišnje nagrade za područje kulture grada Opatije 2011. godine za umjetnost i publikacije. Umjetnička je voditeljica EU projekta Wom@rts(www.womarts.eu). Angažirana je na Akademiji primjenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci kao prodekanica za nastavu, studije i studentska pitanja, u umjetničko-nastavnom zvanju izvanredne profesorice. Živi u Opatiji.

Info:

E-mail: melindakostelac@gmail.com

<https://www.facebook.com/Prekozemnost-125017948194457/>

HRVATSKO
DRUŠTVO
LIKOVNIH
UMJETNIKA
RIJEKA

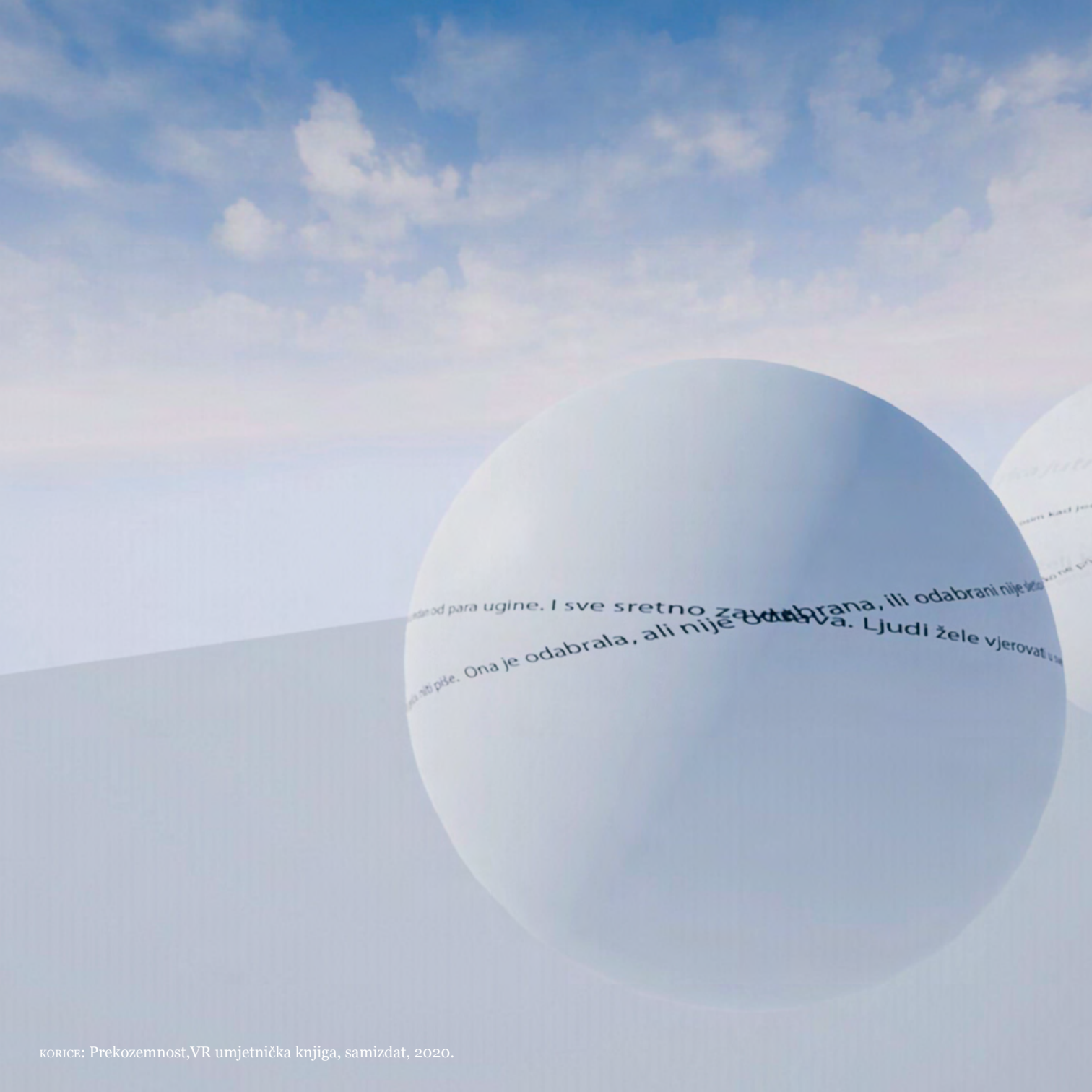

Galerija
Juraj
Klović
Rijeka

Fotografije: Melinda Kostelac
VR tehnologijsko oblikovanje: Marko Mrvoš
Grafičko oblikovanje kataloga: Robert Krančić
Tisak kataloga: Grafik, Rijeka
Br. kataloga: 2 / 20
Naklada: 100 kom

Izložba je realizirana sredstvima:
Odjela gradske uprave za kulturu Grada Rijeke
Ministarstva kulture Republike Hrvatske
Županije primorsko-goranske
Sredstvima autorice

...od para u gine. I sve sretno zav...brana, ili odabrani nije...
...na je odabrala, ali nije...va. Ljudi žele vjerovat...
...no piše.